

Gymnázium Jiřího Wolker
Kollárova 2602/3
796 01 Prostějov

Školní plán environmentální výchovy

Sestavil: Mgr. Libor Marčan, koordinátor EVVO

Schválil: Mgr. Michal Müller, ředitel školy

8. září 2025

Obsah

Úvod	3
I. pilíř – kompetenční	3
II. pilíř – praktický	4
III. pilíř – integrační	4
Zařazení environmentální výchovy do výuky	5
Výuka v jednotlivých předmětech	5
Nosné předměty EVVO	5
Podpůrné předměty EVVO	5
Způsob evidence a indikátor plnění	6
Přesahy do dalších forem výuky a školního života	6
Modelové aktivity.....	7
Modelová aktivita: Terénní cvičení z biologie.....	7
Modelová aktivita: Den fascinace rostlinami	8
Modelová aktivita: Exkurze do ZOO Lešná	9
Modelová aktivita: Ptačí den.....	10
Modelová aktivita: Badatelské dopoledne na Hloučele	11
Další vzdělávání pedagogických pracovníků	13
Role koordinátora EVVO.....	14
Práce s nadanými žáky a zájmová výuka v oblasti EVVO	15
Dlouhodobé cíle školního plánu EVVO	16
Akční plán EVVO.....	17

Úvod

Environmentální výchova (EVVO) je naší škole chápána jako dlouhodobý a systematický proces, který podporuje **porozumění vztahům mezi člověkem a přírodou**, rozvíjí **kritické myšlení**, **zodpovědnost za jednání** a posiluje **aktivní roli jednotlivce** ve vztahu k životnímu prostředí. Nejde přitom pouze o osvojování vědomostí – cílem environmentální výchovy je **výchova k hodnotám, postojům a jednání**, které přispívá k udržitelnému rozvoji společnosti.

EVVO se prolíná celým vzdělávacím procesem. Uplatňuje se v různých předmětech, formách výuky i školních a mimoškolních aktivitách. Její realizace má smysl pouze tehdy, pokud je **věcně ukotvená, didakticky promyšlená a pro žáky smysluplná** – právě proto je školní environmentální plán postaven na **třech základních pilířích**, které propojují znalosti, dovednosti i postoje v jednotný celek.

Tyto tři pilíře tvoří:

- **Kompetenční pilíř**, který rozvíjí klíčové kompetence napříč předměty prostřednictvím environmentálního obsahu,
- **Praktický pilíř**, který usiluje o konkrétní zapojení žáků do reálných činností směřujících k ochraně životního prostředí,
- **Integrační pilíř**, který využívá environmentální témata k posilování mezioborových souvislostí a komplexního pohledu na svět.

I. pilíř – kompetenční

Průřezové téma environmentální výchovy je využíváno k **posílení kompetenčně orientované výuky**. Zvolené výukové metody přispívají k rozvoji všech klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** jsou rozvíjeny prostřednictvím práce s daty, cílevědomých aktivit, badatelsky orientované výuky a účasti v přírodovědných soutěžích s environmentálním přesahem.
- **Komunikační kompetence** podporujeme prostřednictvím debat, prezentací, skupinové práce a diskusních úkolů – s důrazem na vnímání a respektování názorů ostatních. Komunikační dovednosti jsou zásadní i v rámci výuky cizích jazyků s environmentálním obsahem.
- **Osobnostní a sociální kompetence** jsou posilovány vedením k sebereflexi, uvědomováním si dopadů vlastního jednání a vytvářením prostoru pro spolupráci.
- **Kompetence občanské a k udržitelnosti** se rozvíjejí skrze vlastní iniciativu žáků, veřejné prezentace, projekty a modelové situace, které podporují zájem o dění kolem sebe.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikavosti** umožňují žákům přetavovat myšlenky a poznatky v konkrétní návrhy a činnosti. V rámci výuky dostávají prostor pro kreativitu, inovativnost a spoluutváření výukových aktivit.
- **Kompetence k řešení problémů** rozvíjíme podporou analytického myšlení, kritické práce s informacemi, badatelskými aktivitami a důrazem na ověřování zdrojů.

- **Digitální a kulturní kompetence** jsou posilovány napříč všemi uvedenými aktivitami – od práce s informacemi a tvorbou prezentací po hledání inspirace a vyjádření postoje prostřednictvím různých médií.

II. pilíř – praktický

Důležitou součástí environmentální výchovy je její **praktická uplatnitelnost**. Učení nabývá na smyslu, pokud žáci vidí přímý dopad svého poznání na okolní svět a mají možnost se aktivně zapojit do konkrétních činností.

Škola proto vytváří příležitosti k tomu, aby se žáci stávali **přímými účastníky činností směřujících k ochraně a péči o životní prostředí**. Patří sem jak aktivity realizované přímo ve škole (projektové dny, ekologické audity, mapování problémových jevů), tak i účast na **mimoškolních akcích**, jako jsou exkurze, odborné workshopy nebo terénní výpravy.

Velký důraz klademe na **spolupráci s místními partnery** – obcí, neziskovými organizacemi, ekocentry i jednotlivci. Tato spolupráce umožňuje realizaci smysluplných projektů s konkrétním dopadem a současně vede žáky k pochopení, že ochrana přírody není abstraktní záležitost, ale něco, co se děje tady a teď.

Prostřednictvím praktických činností dochází k propojování výuky s realitou, k rozvoji odpovědnosti, samostatnosti a schopnosti spolupráce. Vedle větších projektů podporujeme i každodenní environmentálně šetrné chování – například třídění odpadu, šetření energií nebo zapojení do sběrových a recyklačních programů.

III. pilíř – integrační

Environmentální výchova je přirozeně mezioborová. Vychází z vědeckého poznání, ale zároveň se dotýká hodnot, společenské odpovědnosti i osobního prožívání. Díky tomu má mimořádný potenciál **propojovat jednotlivé předměty, témata a perspektivy** – a právě na této schopnosti staví integrační pilíř.

V rámci výuky usilujeme o to, aby environmentální problematika nebyla vnímána izolovaně, ale aby se stala **příležitostí k hlubšímu pochopení souvislostí** napříč obory. V propojené výuce pak nevystupuje environmentální výchova jako přidaná nebo nadstavbová, ale jako **organická součást učení**, která pomáhá porozumět světu v jeho komplexnosti.

Environmentální témata jsou tak vnímána jako **přirozený průnik mezi přírodními a společenskými vědami**. V přírodovědných předmětech se žáci učí porozumět jevům, měřit dopady a analyzovat příčiny. Ve společenskovědních oblastech pak hledají řešení, debatují o odpovědnosti a zvažují hodnotová dilemata. V jazykových a uměleckých předmětech mohou environmentální otázky sloužit jako inspirace, prostředek vyjádření postoje nebo interpretace světa.

Díky integraci environmentálních témat do různých oblastí výuky posilujeme schopnost žáků **spojoovat poznatky, přemýšlet v souvislostech** a chápat problémy v jejich celistvosti. Tento přístup rovněž napomáhá **vnitřní motivaci** – žáci mají pocit, že se učí něco, co má význam v mnoha rovinách, a že jednotlivé předměty nejsou oddělené světy, ale části jednoho celku.

V konečném důsledku integrační pilíř přispívá k rozvoji **komplexního myšlení**, které je nezbytné pro orientaci v současném světě a pro schopnost přistupovat k environmentálním problémům zodpovědně, tvořivě a mezioborově.

Zařazení environmentální výchovy do výuky

Environmentální výchova je na škole realizována jak **v rámci výuky jednotlivých předmětů**, tak prostřednictvím **samostatných aktivit** a projektů s environmentálním zaměřením. Důraz klademe na to, aby tematika EVVO nebyla pouze formální vsuvkou, ale aby byla **přirozeně a smysluplně začleněna** do učiva i způsobu výuky.

Výuka v jednotlivých předmětech

Učitelé zařazují environmentální témata zejména tam, kde je zřejmá **přímá vazba na obsah předmětu**, případně kde existuje **možnost mezipředmětového propojení**. Tematické celky jsou voleny tak, aby odpovídaly věku a znalostní úrovni žáků a zároveň podporovaly rozvoj klíčových kompetencí a hodnotového rámce environmentální výchovy.

Pro systematické a vyvážené začleňování EVVO jsme předměty rozdělili do dvou kategorií podle míry relevance a potenciálu:

Nosné předměty EVVO

Tyto předměty mají přirozeně silnou vazbu na environmentální tematiku a umožňují její hlubší zpracování. V každé třídě proběhnou **minimálně dvě vyučovací hodiny** zaměřené na environmentální výchovu za pololetí.

Nosné předměty:

- Biologie
- Zeměpis
- Občanská výchova
- Anglický jazyk
- Výtvarná výchova

Podpůrné předměty EVVO

V těchto předmětech se environmentální výchova uplatňuje spíše doplňkově, avšak stále významně – například formou diskusních témat, literárních rešerší, jazykových cvičení nebo laboratorních měření. V každé třídě proběhne **minimálně jedna vyučovací hodina** s environmentálním zaměřením za pololetí.

Podpůrné předměty:

- Chemie
- Fyzika
- Český jazyk a literatura
- Další cizí jazyk

Způsob evidence a indikátor plnění

Aby bylo možné sledovat **naplňování školního plánu environmentální výchovy**, byla zavedena jednoduchá a funkční forma evidence v rámci **třídních knih**. Každá hodina, která je primárně věnována environmentálnímu obsahu, je v zápisu označena zkratkou **(EV)** uvedenou v závorce za názvem hodiny nebo tematickým celkem.

Tento způsob evidence umožňuje:

- systematické sledování začlenění EVVO do výuky napříč předměty a ročníky,
- zpětnou vazbu učitelům i vedení školy,
- snadnou kontrolu naplnění stanoveného minimálního počtu EV hodin v nosných a podpůrných předmětech,
- přehledný podklad pro výroční zprávy nebo externí evaluace.

Přesahy do dalších forem výuky a školního života

Kromě výuky v jednotlivých předmětech se environmentální témata objevují také:

- ve **školních projektech**, např. v rámci projektových dnů či třídních aktivit,
- během **mimoškolních akcí** – exkurzí, workshopů, výukových programů v terénu,
- při **spolupráci se studentskou radou, obcí či neziskovými organizacemi** a dalšími partnery.

Environmentální výchova tak prostupuje nejen učivem, ale stává se **součástí kultury školy** a podporuje vznik skutečně udržitelného a angažovaného školního prostředí.

Modelové aktivity

Modelové aktivity slouží jako konkrétní příklady, na kterých je možné ilustrovat naplňování cílů environmentální výchovy na naší škole. Ukazují, jak lze environmentální témata a přístupy začleňovat do výuky smysluplným, zážitkovým a mezioborovým způsobem, a zároveň jak mohou žáci aktivně rozvíjet své kompetence v reálném prostředí.

Tyto aktivity nepředstavují izolované události, ale jsou součástí dlouhodobé snahy školy o systematické a promyšlené začlenění environmentálního vzdělávání do každodenní praxe. Při jejich plánování vycházíme ze tří pilířů, na kterých je školní EVVO program postaven – kompetenčního, praktického a integračního. Každá z uvedených aktivit tak zároveň slouží jako příklad toho, jak lze tyto pilíře naplňovat v konkrétních vzdělávacích situacích.

Modelové aktivity nám umožňují sledovat dopad environmentální výchovy na rozvoj žáků, hodnotit efektivitu zvolených metod a zároveň inspirovat další vyučující k podobnému pojetí výuky ve svých předmětech.

Modelová aktivita: Terénní cvičení z biologie

Popis aktivity

Terénní cvičení z biologie je vícedenní vzdělávací projekt realizovaný v přírodním prostředí v okolí Mohelna. Studenti z různých tříd vyššího gymnázia zde ve skupinách pracovali na badatelských úkolech zaměřených na biodiverzitu a krajinné prvky. Výzkumné týmy si losovaly zadání, sbíraly data v terénu, analyzovaly výsledky a na závěr je prezentovaly ostatním v rámci společné závěrečné minikonference.

Vazba na EVVO pilíře

I. pilíř – Kompetenční

Aktivita systematicky rozvíjí **klíčové kompetence** studentů:

- **Kompetence k učení** – Studenti aktivně vyhledávají, zpracovávají a propojují informace z přírody, učí se formou přímé zkušenosti a samostatného pozorování.
- **Kompetence komunikativní** – Výstupem každé skupiny je prezentace dat a poznatků, nutná je spolupráce v týmu, diskuse a schopnost obhajoby vlastních výsledků.
- **Kompetence sociální a osobnostní** – Pobyt mimo školní prostředí, odloučení od civilizace, nutnost domluvy v týmu a odpovědnost za výstup podporují posilování sebereflexe i spolupráce.
- **Kompetence občanská a k udržitelnosti** – Studenti poznávají ekologické vazby v krajině a důležitost zachování biodiverzity. Získávají konkrétní zkušenosti s výzkumem přírodního prostředí, což podporuje porozumění ekologickým problémům i ochotu aktivně se zapojit do jejich řešení.
- **Kompetence k řešení problémů** – Práce v neznámém terénu, sběr a interpretace dat i technické a organizační výzvy při řešení badatelských úkolů vyžadují samostatné myšlení a hledání inovativních řešení.

- **Kompetence digitální a kulturní** – Zpracování výsledků často zahrnuje digitální nástroje a grafické výstupy; kulturní dimenzi přináší samotná zkušenost s přírodním prostředím jako hodnotou.

II. pilíř – Praktický

Aktivita přináší přímou **praktickou zkušenost** a propojování poznatků s realitou:

- Probíhá **v reálném přírodním prostředí**, nikoli v učebně – čímž odpovídá na základní otázku žáků: „Proč se to učíme?“
- Studenti jsou aktivními účastníky výzkumu – **pozorují, měří, analyzují**, učí se metody práce v terénu (např. fytoecologické snímkování, určování druhů, entomologické techniky).
- Aktivita je postavená na **skupinové práci a zodpovědnosti**, nikoli na pasivním přijímání informací.
- Výstupy mají **reálnou hodnotu** a jasný účel – prezentace ostatním, schopnost interpretace přírodních jevů, dovednosti využitelné při další studijní i občanské činnosti.
- Zážitek z pobytu v přírodě **posiluje vztah k prostředí a motivaci k jeho ochraně** – což je zásadní cíl environmentální výchovy.

III. pilíř – Integrační

Terénní cvičení přirozeně propojuje poznatky z **různých oborů**:

- Primární je **biologická rovina** (ekologie, systematika, botanika, zoologie), ale přesahy jsou i do:
 - **Geografie** (krajinné prvky, geomorfologie, mapa krajiny)
 - **Chemie a fyziky** (např. při rozboru vody, světelných podmínkách)
 - **Společenských věd** (vliv člověka na krajinu, ochrana přírody, udržitelnost)
- Významnou roli hraje také **prezentační dovednost**, schopnost formulace, kulturní citění při zacházení s informacemi a poznatky.
- Aktivita propojuje různé **ročníky a studijní směry** – čímž posiluje mezipředmětové i meziskupinové vztahy.

Terénní cvičení z biologie je ukázkovým příkladem propojení teorie s praxí, kompetenčního rozvoje a mezipředmětové integrace. Aktivita naplňuje všechny tři pilíře EVVO plánu a zároveň přispívá k utváření pozitivního vztahu žáků k přírodě, k udržitelnému způsobu myšlení i k podpoře aktivního občanství.

Modelová aktivita: Den fascinace rostlinami

Popis aktivity

Den fascinace rostlinami je projektová akce realizovaná v prostorách botanické zahrady, kde studenti vyššího gymnázia ve skupinkách připravili tematická stanoviště zaměřená na různé aspekty botaniky a využití rostlin. Akce proběhla ve dvou dnech – první den pro žáky školy a druhý den pro širokou veřejnost.

Vazba na EVVO pilíře

I. pilíř – Kompetenční

Příprava a realizace stanovišť umožnila žákům rozvíjet řadu kompetencí. Pracovali ve skupinách na obsahu, což podpořilo jejich schopnosti plánování, týmové spolupráce a komunikace. Vyžadovalo to hlubší porozumění vybraným tématům, kritické myšlení při výběru informací a schopnost jejich srozumitelné prezentace návštěvníkům. Prezentace před veřejností přispěla také k rozvoji prezentačních a rétorických dovedností, včetně práce s různými věkovými skupinami.

II. pilíř – Praktický

Studenti nevystupovali jen jako posluchači, ale stali se aktivními tvůrci vzdělávací akce. Přímý kontakt s živými rostlinami a praktické ukázky jejich vlastností či využití přinesly zážitek, který posílil vztah k přírodě. Organizace akce pro veřejnost rozvíjela i organizační a komunikační schopnosti žáků a napomohla propojovat školní výuku s komunitním životem.

III. pilíř – Integrační

Den fascinace rostlinami umožnil přirozeně propojit poznatky z biologie s oblastmi jako je chemie (například látky obsažené v rostlinách), geografie (prostředí růstu rostlin), výtvarná výchova (estetika rostlinných forem) i občanská výchova (význam rostlin v kultuře a udržitelném životě). Tato multidisciplinární spolupráce posiluje komplexní vnímání problematiky a podporuje mezipředmětové vazby.

Modelová aktivita: Exkurze do ZOO Lešná

Popis aktivity

V rámci výuky zoologie se žáci zúčastnili exkurze do ZOO Lešná, kde absolvovali komentovanou prohlídku zaměřenou na téma afrického safari. V průběhu výkladu se seznámili nejen s africkou faunou, ale také s významem zoologických zahrad v ochraně ohrožených druhů, biodiverzity a přírodních stanovišť. Průvodce se věnoval také náročnosti a odpovědnosti chovu exotických zvířat, etickým otázkám a úskalím udržitelného provozu zoologických zahrad.

Ve druhé části exkurze pracovali žáci individuálně s připravenými pracovními listy. Prozkoumali expozice z jiných kontinentů, doplňovali zjištěné poznatky a rozvíjeli schopnost pozorování, vyhledávání a zpracování informací v terénním prostředí.

Vazba na EVVO pilíře

I. pilíř – Kompetenční

Aktivita podpořila především kompetenci k učení, práci s informacemi a schopnost je propojit s probíraným učivem. Komentovaná prohlídka rozšířila znalosti žáků o roli člověka v ochraně přírody a podpořila kritické myšlení při vnímání činnosti zoologických zahrad. Samostatná práce s pracovním listem posílila dovednosti samostatného pozorování, třídění informací i jejich aplikace v širším kontextu.

II. pilíř – Praktický

Žáci získali bezprostřední zkušenost s živými živočichy, jejich projevy i životními nároky. Vnímali rozdíly mezi jednotlivými druhy i prostředími, ze kterých pocházejí. Výklad průvodce jim pomohl pochopit aktuální ekologická témata (ohrožení druhů, ochrana stanovišť, význam chovných

programů) a zařadit je do praktického rámce. Práce v reálném prostředí zoologické zahrady napomáhá tomu, aby environmentální témata byla pro žáky srozumitelná, uchopitelná a smysluplná.

III. pilíř – Integrační

Exkurze přirozeně propojila biologii s geografii (biotopy a výskyt druhů), společenskými vědami (etika ochrany zvířat, role člověka v přírodě) i jazykem (komunikace, práce s textem pracovního listu). Umožnila vnímat zoologii nejen jako izolované učivo, ale jako součást širšího environmentálního systému, ve kterém má své místo i člověk.

Modelová aktivita: Ptačí den

Popis aktivity

Ptačí den je environmentální program určený pro žáky sekund, který tematicky navazuje na učivo přírodopisu probírané na začátku zimního období. Akce kombinuje tvořivou, praktickou i teoretickou část a je strukturovaná tak, aby byly zapojeny obě třídy současně.

Polovina žáků se účastní výukové části ve třídě, kde se dozvídají o náročném zimním období z pohledu ptačích druhů. Společně diskutují o důvodech a způsobech zimního příkrmování, o typech potravy vhodných pro různé druhy ptáků a o ekologických principech, které je vhodné při pomoci volně žijícím živočichům dodržovat.

Druhá skupina mezitím tvoří v dílničce bezobalová krmítka z přírodních materiálů – využívá se hovězí lůj, šišky, větvičky, konopné provázky a další dostupné přírodní suroviny. Aktivita podporuje zručnost, kreativitu i praktické pochopení principu udržitelnosti (recyklace, využití obnovitelných materiálů, absence plastu).

Po výměně skupin se všichni žáci společně vydávají do nedalekého lesoparku Hloučela, kde vyrobená krmítka společně rozvěšují na stromy a keře – a symbolicky tak zahajují zimní příkrmování.

Vazba na EVVO pilíře

I. pilíř – Kompetenční

Žáci rozvíjejí učební kompetence formou práce s informacemi v teoretické části, a zároveň získávají přímou zkušenost s aplikací poznatků v praxi. V tvořivé dílně se učí spolupráci, komunikaci a schopnosti řešit konkrétní úkoly. Aktivita má přesah i do osobnostních a občanských kompetencí – žáci reflektují vlastní vztah k přírodě a chápou svou roli v jejím ochraně. Praktická práce s přírodními materiály a následné sdílení výsledku v terénu přispívá k rozvoji kompetencí k podnikavosti i k občanské angažovanosti.

II. pilíř – Praktický

Ptačí den je příkladem smysluplné aktivity, která přímo vychází z praktických potřeb ochrany přírody. Příkrmování ptáků v zimě je konkrétní činností, ke které se žáci aktivně hlásí. Výroba krmítek z přírodních materiálů je ekologická, bezodpadová a přitom funkční. Závěrečná instalace krmítek v přírodním prostředí spojuje výchovu se zážitkem, což výrazně podporuje motivaci a zapamatování si klíčových informací.

III. pilíř – Integrační

Ptačí den propojuje přírodopis s výtvarnou výchovou, pracovními činnostmi, občanskou výchovou a v širším pojetí i s environmentální etikou. Umožňuje spojit biologické poznatky s praktickým jednáním a osobní odpovědností. Skrze tuto aktivitu žáci zažívají smysluplné propojení poznatků z různých oblastí, které jim pomáhá chápat environmentální problematiku v širších souvislostech.

Modelová aktivita: Badatelské dopoledne na Hloučele

Popis aktivity

Badatelské dopoledne v biokoridoru Hloučela je závěrečnou praktickou aktivitou v biologii pro žáky primy. Je koncipováno jako terénní výukový blok, který propojuje poznatky získané během školního roku s přímou zkušeností v přírodním prostředí.

Žáci se zde seznamují s metodami terénního biologického výzkumu zaměřeného na monitoring bezobratlých živočichů. V říčním korytě zkoumají život vodních bezobratlých pomocí sítkování, v blízké vegetaci uplatňují metodu sklepávání do plachet a na okolních travnatých plochách smýkají entomologickými sítkami. Ulovené organismy následně pozorují a určují s využitím určovacích klíčů a tabulek.

Získané poznatky si žáci propojují s ekologií stanovišť, porovnávají zastoupení různých druhů v jednotlivých typech prostředí a diskutují o jejich ekologických nárocích. Díky tomu si osvojují nejen poznatky o fauně bezobratlých, ale i o významu druhové rozmanitosti a vazbách mezi organismy a prostředím.

Vazba na EVVO pilíře

I. pilíř – Kompetenční

Aktivita rozvíjí celou škálu klíčových kompetencí. Žáci si osvojují badatelské a analytické dovednosti, učí se pozorovat, zaznamenávat a interpretovat data. Spolupráce v terénních týmech podporuje komunikaci a týmovou práci, práce s určovacími klíči rozvíjí schopnost orientace v odborných informacích. Významnou roli hraje také reflexe – žáci se učí formulovat závěry na základě vlastních pozorování a chápat souvislosti mezi přírodními jevy.

II. pilíř – Praktický

Badatelské dopoledne je postaveno na přímém kontaktu s přírodou a praktickém uplatnění získaných poznatků. Místo klasické výuky ve třídě se žáci učí v přírodě, v reálném prostředí, kde si osvojují dovednosti využitelné i mimo školu. Poznávání bezobratlých a jejich vztahu k prostředí má navíc přímý přesah k tématům ochrany biodiverzity a ekologické stability.

III. pilíř – Integrační

Aktivita propojuje biologii s geografii, ekologií a částečně i s občanskou výchovou, kdy se otevírá prostor pro diskuzi o odpovědném chování k přírodě, významu chráněných území či ekologických koridorů ve městě. Díky propojení teorie s praxí získávají žáci hlubší porozumění ekologickým tématům a zažívají environmentální výchovu jako smysluplnou součást běžného života.

Modelová aktivita: Sportovní kurz

Popis aktivity

Sportovní kurz je pobytovou akcí určenou pro septimy a třetí ročník. Účastníci tráví týden v horském prostředí Jeseníků, kde se věnují různorodým sportovním aktivitám. Pravidelnou

součástí kurzu je například orientační běh, discgolf nebo túra na Paprsek s návštěvou Dalimilovy rozhledny. Kromě toho si žáci v přírodě vyzkouší i další netradiční sporty. Právě skrze sportovní zážitky v přírodě pomáhá sportovní kurz s budováním pozitivního vztahu žáků k životnímu prostředí. Uvědomují si, jak na ně okolní prostředí působí a v čem se liší zdravá horská příroda od sportovišť ve městě.

Vazba na EVVO pilíře

I. pilíř – Kompetenční

Kolektivní sporty posilují u žáků komunikační, osobnostní i sociální kompetence. Posilují vztahy mezi žáky vytvářením společných zážitků. Zejména orientační aktivity zase rozvíjejí kompetenci k řešení problémů.

II. pilíř – Praktický

Kurz je postaven na reálných prožitcích a žáci si tak prakticky dokazují, jak pobyt v přírodě na člověka působí. Poznávají horskou krajinu a budují si k ní vztah.

III. pilíř – Integrační

Žáci při sportovních aktivitách respektují omezení plynoucí z nutnosti ochrany přírody, se kterými se již dříve seznámili v hodinách biologie či občanské výchovy. Pro orientaci v terénu zase využívají znalostí z hodin zeměpisu. Na vlastní kůži pociťují, jak geomorfologie ovlivňuje využití krajiny člověkem.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Rozvoj environmentální gramotnosti žáků je možný pouze tehdy, pokud má oporu v odborně i metodicky připravených vyučujících. Škola proto podporuje průběžné **další vzdělávání pedagogických pracovníků** (DVPP) v oblasti environmentální výchovy.

Informace o možnostech dalšího vzdělávání získávají učitelé především prostřednictvím školního koordinátora EVVO, který zároveň vede záznamy o absolvovaných školeních. Učitelé mohou také sami vyhledávat vhodné nabídky DVPP a prostřednictvím koordinátora žádat o finanční prostředky na jejich realizaci.

Podporujeme účast učitelů na:

- **seminářích a workshopech**, a to jak prezenčních, tak online,
- **exkurzích a terénních kurzech** s EVVO zaměřením,
- **webinářích a odborných konferencích**,
- příležitostech ke **sdílení dobré praxe** v rámci krajské či celostátní sítě škol s EVVO zaměřením (např. M.R.K.E.V., Ekoškola...).

Získané poznatky jsou následně sdíleny mezi pedagogy formou metodických schůzek nebo interních workshopů. Tím podporujeme šíření environmentální výchovy **napříč předměty** a napomáháme **celkovému prohlubování environmentální kultury školy**.

Role koordinátora EVVO

Koordinátor environmentální výchovy (EVVO) je klíčovou osobou pro systematické začlenění environmentálních témat do života školy. Jeho hlavní úlohou je koncepční vedení a metodická podpora EVVO v rámci školy, spolupráce s vedením i pedagogickým sborem, a zároveň kontakt se sítí externích partnerů.

Mezi konkrétní činnosti koordinátora EVVO patří:

- plánování, evaluace a rozvoj dlouhodobého školního plánu EVVO,
- plánování, evaluace a průběžná aktualizace akčního plánu EVVO pro každý školní rok,
- podpora učitelů při začleňování environmentálních témat do výuky i mimoškolních aktivit,
- koordinace EVVO aktivit napříč ročníky a předměty,
- správa dokumentace a evidence (např. záznamy o EVVO aktivitách, DVPP v oblasti EVVO),
- komunikace s vedením školy, metodiky EVVO v kraji, středisky ekologické výchovy a dalšími partnery,
- zajišťování informací o aktuálních možnostech DVPP, projektů a soutěží v oblasti EVVO,
- vedení projektů a reakce na dotační výzvy ve snaze získat finanční prostředky na realizaci EVVO,
- propagace probíhajících či úspěšně ukončených aktivit v oblasti EVVO,
- podpora žákovských iniciativ a podnětů v oblasti ochrany životního prostředí.

Koordinátor EVVO se také podílí na přípravě projektových dnů, modelových aktivit a rozvoji spolupráce s obcí či neziskovým sektorem. Je oporou při tvorbě a aktualizaci školního vzdělávacího plánu v souladu s principy udržitelného rozvoje.

Funkcí koordinátora EVVO je aktuálně na GJW pověřen:

Mgr. Libor Marčan

l.marcan@gjwprostejov.cz

Práce s nadanými žáky a zájmová výuka v oblasti EVVO

Součástí environmentální výchovy na škole je také cílená podpora nadaných žáků, kteří projevují hlubší zájem o přírodní vědy, ekologii či otázky udržitelnosti. Těmto žákům je umožněno zapojit se do rozšiřujících aktivit nad rámec běžného učiva.

Podpora probíhá formou:

- zapojení do tematických soutěží s environmentálním zaměřením (např. Biologická olympiáda, Ekologická olympiáda, Geologická olympiáda, Zlatý list, YPEF aj.),
- vedení a konzultace samostatných projektů v rámci Středoškolské odborné činnosti (SOČ),
- možností účastnit se odborných exkurzí, seminářů a projektových dnů,
- zprostředkování kontaktu s odborníky nebo institucemi zaměřenými na ochranu přírody.

I v rámci zájmového vzdělávání škola nabízí volnočasové aktivity s environmentálním přesahem a to zejména biologický kroužek a výuku chovatelství, pro kterou je k dispozici rozsáhlý školní zookoutek.

Dlouhodobé cíle školního plánu EVVO

Školní program environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) je živý dokument, který reflektuje současné potřeby školy, žáků i širší společnosti. Kromě krátkodobých aktivit a projektů je důležité definovat také dlouhodobé cíle, které budou směřovat k trvalému rozvoji environmentální kultury na škole.

Mezi klíčové dlouhodobé cíle patří:

1. Vytvoření a průběžná aktualizace projektového zásobníku EVVO aktivit

Vybudování komplexní databáze ověřených environmentálních projektů a metodik, která bude sloužit učitelům jako inspirace a praktický nástroj pro efektivní integraci EVVO do výuky napříč předměty a ročníky.

2. Zapojení školy do sítí a programů aktivních škol

Aktivní členství v národních a mezinárodních sítích podporujících environmentální výchovu, jako jsou M.R.K.E.V. (Ministerská rada pro klima, ekologii a výchovu), Ekoškola, GLOBE či Škola pro udržitelný život. Toto zapojení umožní sdílení zkušeností, přístup k dalším zdrojům, podpoří spolupráci s dalšími školami a organizacemi a zlepší prestiž školy.

3. Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO

Zajištění pravidelných školení, seminářů a workshopů, které budou pedagogům pomáhat rozvíjet odborné i metodické kompetence v environmentální výchově a udržitelném rozvoji.

4. Systematické zapojování žáků do environmentálních soutěží, projektů a badatelských aktivit

Podpora talentovaných a nadaných žáků formou účasti v soutěžích, odborných projektech (např. SOČ), badatelských kroužcích či dalších zájmových aktivitách, které rozvíjejí jejich dovednosti a motivaci k péči o životní prostředí.

5. Rozvoj partnerství s místními institucemi a organizacemi

Posilování spolupráce s obcemi, neziskovými organizacemi, vědeckými institucemi a podniky s cílem realizovat konkrétní environmentální projekty, exkurze, workshopy a praktické aktivity, které mají přímý dopad na místní komunitu i životní prostředí.

6. Podpora udržitelného provozu školy a environmentální kultury školy

Podpora a rozvoj opatření vedoucích ke snižování ekologické stopy školy, efektivnímu využívání zdrojů a vytváření prostředí, které podporuje odpovědné a ekologicky uvědomělé chování všech členů školní komunity.

7. Vytvoření kvalitního zázemí pro badatelskou a projektovou výuku EVVO

Vytvoření venkovní učebny a moderně vybavené biologicko-ekologické laboratoře, které umožní žákům realizovat praktické a badatelské aktivity v oblasti environmentální výchovy přímo ve škole, což významně obohatí jejich vzdělávací zkušenosti a motivaci.

Akční plán EVVO

Akční plán slouží jako přehled všech projektových aktivit a klíčových událostí v oblasti environmentální výchovy na naší škole. Každoročně je sestavován nový plán, který reflektuje aktuální potřeby a možnosti školy i žáků. Během školního roku je akční plán pravidelně aktualizován a doplňován o nové aktivity.

Do akčního plánu jsou zařazeny všechny významné činnosti, jako jsou projektové a badatelské aktivity, terénní výjezdy, exkurze, workshopy a další environmentální akce, které přispívají k rozvoji environmentální gramotnosti žáků a naplňují cíle školního plánu EVVO. Akční plán tak slouží nejen jako nástroj plánování, ale i jako přehled realizovaných aktivit a pomáhá koordinovat zapojení jednotlivých pedagogů i žáků.

Závěr

Školní plán environmentální výchovy není uzavřeným dokumentem, ale živým nástrojem, který se bude postupně vyvíjet společně s naší školou, žáky i okolním světem. Jeho smyslem je ukotvit environmentální výchovu do každodenní praxe, podporovat učitele při její realizaci a vést žáky k porozumění souvislostem mezi člověkem a prostředím.

Plán usiluje nejen o splnění vzdělávacích cílů, ale především o vytváření prostředí, ve kterém se děti učí vnímat hodnotu přírody, chápat principy udržitelnosti a přijímat odpovědnost za své jednání.

Každoroční akční plány, průběžná evaluace a otevřenost novým podnětům zajistí, že dokument zůstane aktuální a smysluplný. Zároveň dává prostor pro spolupráci pedagogů, žáků, rodičů i širší komunity, protože pouze společným úsilím můžeme naplnit jeho cíle.

Věříme, že díky tomuto plánu se environmentální výchova stane přirozenou součástí života školy a povede naše žáky k tomu, aby nejen porozuměli výzvám současného světa, ale také aktivně přispívali k jeho udržitelné budoucnosti.